

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

พฤติกรรมการคุกคามทางเพศเป็นการกระทำที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งสถานที่ส่วนตัวและที่สาธารณะไม่ว่าจะเป็นสถานที่ทำงาน สถานศึกษา หรือเกิดขึ้นจากบุคคลภายในครอบครัว เนื่องจากโครงสร้างอำนาจในสังคมซึ่งไม่มีความเท่าเทียมกัน โดยผู้หญิงถูกมองว่ามีสถานะและมีอำนาจต่ำกว่าผู้ชาย การยอมรับให้ผู้หญิงมีบทบาททางสังคมมากขึ้นจึงยังทำให้ถูกกดขี่จากผู้ชายโดยผู้ชายจะพยายามแสดงอำนาจในรูปแบบของการคุกคามทางเพศกับผู้หญิง นอกจากนี้ สถานที่สาธารณะต่างๆ ก็เกิดพฤติกรรมการคุกคามทางเพศได้ทั้งรูปแบบการกระทำที่เป็นความผิดในตัวเองและรูปแบบการกระทำที่โดยสภาพไม่ได้เป็นความผิดในตัวเอง และไม่ได้จำกัดเฉพาะการกระทำอันมิควรในทางเพศในลักษณะที่เป็นการใช้กำลังกระทำต่อตัวร่างกายของผู้ถูกระทำเท่านั้นแต่ยังมีพฤติกรรมการคุกคามทางเพศจากการเฝ้าติดตามในรูปแบบอื่นๆ อีกไม่ว่าจะเป็นการใช้วาจา เช่น พูดยาลวนลามหรือหยอกล้อในทางเพศ การใช้กิริยาท่าทาง เช่น ใช้สายตาลวนลามหรือจ้องมองรูปร่างหน้าตาอย่างสำรวจ การใช้ร่างกาย เช่น การจูบหรือจับต้องของสงวนในร่างกาย การใช้สื่อลามกต่างๆ หรือการใช้ถ้อยคำที่มีลักษณะคุกคามทางเพศผ่านทางสื่อ Social Media ซึ่งได้นำมาเป็นเครื่องมือในการคุกคามผู้อื่น เป็นต้น โดยการกระทำดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดผลกระทบแก่ผู้ถูกระทำอันเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรู้สึกถูกข่มเหง รังแก ก่อให้เกิดความกลัว หวาดระแวง หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจ รวมถึงเสรีภาพในการดำรงชีวิตโดยปกติสุขของผู้ถูกระทำ และพฤติกรรมการคุกคามเพศที่เกิดขึ้นนั้นยังมีลักษณะเป็นการดูถูกเหยียดหยาม และเป็นการลดคุณค่าความเป็นคนของบุคคลจึงเป็นละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลซึ่งมีอาจกระทำได้เป็นอันขาด

นอกจากนี้ รูปแบบการกระทำของพฤติกรรมของการคุกคามทางเพศอาจมีลักษณะเป็นการรบกวน ก่อความ สร้างความรำคาญ ความหวาดกลัว หรือเกิดผลกระทบในด้านอื่นๆแก่ผู้ถูกระทำ ซึ่งรูปแบบพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าวที่ปรากฏในสังคมรูปแบบหนึ่ง คือ พฤติกรรมการคุกคาม โดยการเฝ้าติดตามอย่างต่อเนื่องและข่มขู่ โดยในต่างประเทศเรียกพฤติกรรมการกระทำนี้ว่า “Stalking” เป็นการกระทำความผิดทางอาญา ซึ่งมีรูปแบบพฤติกรรมในลักษณะ เป็นการคุกคามเฝ้าติดตามผู้ถูกระทำอย่างซ้ำๆต่อเนื่องกัน โดยก่อให้เกิดผลในทางลบไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย หรือจิตใจ รวมทั้งมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพและความเป็นอยู่โดยปกติสุขของผู้ถูกระทำด้วย

สำหรับประเทศไทยมีความพยายามในการกำหนดให้พฤติกรรมการคุกคามทางเพศเป็น ความผิดตามกฎหมายอาญาเพื่อคุ้มครองบุคคลในสังคมจากการถูกระทำอันมิควรในทางเพศ โดยการบัญญัติกฎหมายในความผิดเกี่ยวกับเพศแต่ก็ไม่อาจบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้ลงโทษผู้กระทำตามประมวลกฎหมายอาญามีแต่ เฉพาะการกระทำในกรณีที่เป็นการใช้กำลังกระทำอันมิควรในทางเพศต่อร่างกายของผู้ถูกระทำ โดยตรงเท่านั้น แต่พฤติกรรมการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันยังมีปรากฏในรูปแบบ อื่นๆอีกด้วย ซึ่งแนวทางในการบังคับใช้บทบัญญัติของกฎหมายจึงต้องพิจารณาว่าการกระทำที่ เกิดขึ้นนั้นในส่วนตัวใครบอบช้ำประกอบเป็นความผิดฐานใดฐานหนึ่งตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือไม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการนำมาบังคับใช้ให้ ครอบคลุมการกระทำทุกรูปแบบจึงส่งผลทำให้ไม่อาจป้องกันหรือยับยั้งพฤติกรรมการคุกคามทาง เพศที่เป็นปัญหาในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาตามพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2558 มาตรา 397 เพื่อให้บทบัญญัติของกฎหมาย ครอบคลุมการกระทำที่เกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) รวมทั้งยังครอบคลุมการ กระทำที่เป็นการเฝ้าติดตามความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่นอย่างต่อเนื่อง (Stalking) โดยเพิ่มการ กระทำที่เป็นการคุกคามผู้อื่นให้มีความผิดตามกฎหมาย อีกทั้งยังแก้ไขเพิ่มเติมกรณีการกระทำอันมี ลักษณะต่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศให้เป็นความผิดซึ่งสามารถนำมาบังคับใช้กับพฤติกรรมการ คุกคามทางเพศในกรณีอื่นที่ไม่ใช่กรณีการใช้กำลังกระทำอันมิควรในทางเพศต่อร่างกายของ ผู้ถูกระทำได้ แต่เนื่องจากการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวไม่ได้มีการกำหนดคำนิยามความหมายไว้ อย่างชัดเจนทำให้ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องอาศัยการตีความด้วยทฤษฎีกฎหมายอาจส่งผลทำให้เกิดปัญหา ในการบังคับใช้ได้เพราะกฎหมายอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด ซึ่งอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมาย

ไม่ครอบคลุมพฤติกรรมในทุกรูปแบบ จึงควรมีการกำหนดค่านิยมพฤติกรรมเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศไว้ให้ชัดเจนและครอบคลุมพฤติกรรมทุกรูปแบบเพื่อคุ้มครองผู้ถูกระทำอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดต่อไปในอนาคตได้

อีกทั้ง ในกรณีการคุกคามทางเพศอาจเป็นการกระทำในรูปแบบการเฝ้าติดตาม ครอบงำหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญนั้น มีรูปแบบของการกระทำทั้งกรณีที่เกิดจากความผิดในตัวเองและกรณีไม่เป็นความผิดในตัวเอง ซึ่งการกระทำที่โดยสภาพมิได้เป็นความผิดในตัวเองนั้น อาจเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลกระทบด้วยการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ อึดอัดใจ หวาดระแวง หรือกรณีอื่นๆ อันเป็นสิ่งที่เหยื่อไม่ต้องการเท่านั้น โดยยังไม่ครบองค์ประกอบเป็นความผิดตามกฎหมายและยังไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรืออันตรายที่ร้ายแรงต่อเหยื่อ แต่หากการกระทำเช่นนี้เป็นการกระทำอย่างต่อเนื่องและเพิ่มระดับความรุนแรงยิ่งขึ้น หรือมีการแสดงความอาฆาตหรือการข่มขู่โดยชัดเจนที่น่าเชื่อว่าจะเกิดขึ้นได้จริง รวมทั้งการข่มขู่ว่าจะกระทำความรุนแรงทางเพศต่อเหยื่อ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามความรู้สึกของวิญญูชนทั่วไปถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ทำให้เหยื่อเกิดความกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อตนเองแล้ว จะเห็นได้ว่าการกระทำที่เข้าลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศซึ่งมีพฤติกรรมการข่มขู่ร่วมด้วยในกรณีนี้มีสภาพความเป็นอันตรายที่ควรต้องมีมาตรการทางกฎหมายมาบังคับใช้เพื่อป้องกันหรือยับยั้งพฤติกรรม โดยเฉพาะมาตรการลงโทษทางอาญาซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันหรือยับยั้งพฤติกรรมที่เป็นอาชญากรรมของบุคคลในสังคมต้องเหมาะสมและได้สัดส่วนกับภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

สำหรับความรับผิดชอบตามกฎหมายของบุคคลที่มีพฤติกรรมคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น โดยมีการข่มขู่ในเรื่องที่เกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในเรื่องเพศหรือกระทำการใดๆที่ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัยในทางเพศร่วมด้วยนั้น ไม่ว่าจะเป็นการข่มขู่หรือสร้างเงื่อนไขในเรื่องทางเพศ เช่น กรณีผู้กระทำเฝ้าติดตามสะกดรอยตามผู้อื่นเพราะมีความชื่นชอบบุคคลนั้น โดยกระทำอย่างซ้ำๆ ช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งผู้ถูกติดตามรู้ตัวและไม่ต้องการให้กระทำเช่นนั้น หรือกรณีการส่งข้อความทางโทรศัพท์หรือผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต โดยการใช้อภัยคำที่ส่งไปในทางเพศที่ไม่เหมาะสมประจำอย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญและมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตโดยปกติสุขของเหยื่อ หากพฤติกรรมได้มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นโดยผู้กระทำได้ข่มขู่เหยื่อซึ่งทำให้เหยื่อรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยเมื่อพิจารณาตามมาตรฐานของบุคคลทั่วไปเห็นว่าเป็นการกระทำที่ส่งผลให้เหยื่อเกิดความหวาดกลัว

หากระแวงว่าจะเกิดภัยอันตรายซึ่งส่งผลต่อการดำเนินชีวิตโดยปกติสุขของเหยื่อมากยิ่งขึ้น จึงมีลักษณะเป็นการคุกคามและเฝ้าติดตามที่มีผลกระทบต่อเสรีภาพของเหยื่อแล้ว

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดมีการข่มขู่ร่วมดังกล่าวด้วยนั้นเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของบุคคลโดยปกติสุขและความเป็นอิสระของการดำเนินชีวิตอันถือได้ว่าเป็นการกระทำที่กระทบต่อเสรีภาพของบุคคล จึงเห็นสมควรกำหนดโทษให้สูงเท่ากับอัตราโทษในความผิดต่อเสรีภาพมิซึ่งเป็นอัตราที่สูงมีความเหมาะสมและเพียงพอที่จะหยุดหรือยับยั้งผู้กระทำความผิดที่มีพฤติกรรมดังกล่าวได้เมื่อเทียบกับอัตราโทษในความผิดลหุโทษที่จะนำมาบังคับใช้ เพื่อให้ความคุ้มครองผู้ถูกระทำความผิดและบุคคลในสังคม และในการลงโทษผู้กระทำความผิดดังกล่าวยังไม่เพียงพอและไม่ได้สัดส่วนกับภัยอันตรายที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นจากการกระทำ อีกทั้งยังไม่อาจมีผลในการป้องปรามหรือยับยั้งพฤติกรรมคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และข่มขู่ก่อนที่พฤติกรรมเช่นนี้จะดำเนินต่อจนเกิดเป็นอันตรายที่ร้ายแรงต่อเหยื่ออีกด้วย

บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาของไทยที่จะนำมาบังคับใช้กับพฤติกรรมคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และข่มขู่ผู้อื่นได้ คือ ความผิดต่อเสรีภาพในความผิดฐานข่มขืนใจผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 309 ความผิดฐานทำให้ผู้อื่นเกิดความตกใจหรือกลัวโดยการขู่เข็ญตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 392 และความผิดฐานรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนรำคาญตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 397 วรรคแรก รวมทั้งการกระทำอันมีลักษณะต่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 397 วรรคสอง แต่การกระทำจะเป็นความผิดตามกฎหมายดังกล่าวการกระทำนั้นจะต้องครบองค์ประกอบของความผิดที่กฎหมายกำหนดไว้ หากการกระทำที่ผู้กระทำได้เฝ้าติดตามหรือก่อความรำคาญแก่ผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง โดยมีเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวข้องและผู้ถูกระทำความผิดต้องการเช่นนั้น อันเข้าลักษณะเป็นพฤติกรรมคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ถ้ามีพฤติกรรมข่มขู่หรือขู่เข็ญเหยื่อร่วมด้วยจะทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตร่างกาย ทรัพย์สิน หรือจะกระทำความรุนแรงในทางเพศ แต่ผู้กระทำได้ข่มขืนใจให้ผู้ถูกระทำการทำการ ไม่กระทำการ หรือจำยอมต่อสิ่งใด การกระทำจึงไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานข่มขืนใจผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 309 อันเป็นความผิดต่อเสรีภาพที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี แต่กรณีเป็นการกระทำที่ครบองค์ประกอบของความผิดฐานทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัวหรือตกใจโดยการขู่เข็ญตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 392 หรือความผิดฐานรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือทำให้ผู้อื่น

เดือดร้อนราคาตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 397 ซึ่งเป็นเพียงความผิดลหุโทษต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือนหรือปรับไม่เกิน 1 หมื่นบาทเท่านั้น จะเห็นได้ว่าแม้ความผิดลหุโทษดังกล่าวจะสามารถนำมาบังคับใช้กับพฤติกรรมการคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญที่มีพฤติกรรมการข่มขู่ร่วมด้วยสำหรับการกระทำที่ไม่เป็นความผิดต่อเสรีภาพได้ แต่เนื่องจากอัตราโทษในความผิดลหุโทษนั้น ไม่ได้สัดส่วนกับความน่าจะเป็นอันตรายที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นจากการกระทำนั้น

จากกรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการกระทำในลักษณะที่มีพฤติกรรมการข่มขู่ผู้ถูกระทำร่วมด้วยซึ่งมีผลกระทบต่อเสรีภาพหรือความเป็นอิสระในการดำเนินชีวิตโดยปกติสุขของบุคคลนั้น การลงโทษบุคคลที่มีพฤติกรรมเช่นนี้จึงควรลงโทษตามอัตราโทษในความผิดฐานข่มขืนใจผู้อื่นอันเป็นความผิดต่อเสรีภาพตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 309 ซึ่งมีอัตราโทษที่เหมาะสมในการป้องกันหรือยับยั้งพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดเป็นอันตรายร้ายแรงต่อผู้ถูกระทำได้

นอกจากมาตรการลงโทษทางอาญาในการนำมาบังคับใช้กับพฤติกรรมการคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และข่มขู่แล้ว ในส่วนของวิธีการเพื่อความปลอดภัยซึ่งเป็นมาตรการทางอาญาสามารถนำมาบังคับใช้กับผู้ที่มีพฤติกรรมดังกล่าวได้ แต่อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยอาจมีข้อจำกัดบางประการจึงทำให้การบังคับใช้มาตรการทางอาญาที่มีอยู่ตามกฎหมายนั้นไม่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการอื่นทางกฎหมายที่จะนำมาบังคับใช้เพื่อยับยั้งพฤติกรรมก่อนที่ผู้กระทำจะได้กระทำการใดๆที่เพิ่มความรุนแรงยิ่งขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่ ตัวอย่างเช่น การขอให้กักกัน กรณีที่การกระทำเป็นเพียงความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 397 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน แม้จะถูกศาลตัดสินลงโทษทุกคดีที่ถูกฟ้องเป็นจำเลยในความผิดลหุโทษนั้นก็ไม่เข้าเกณฑ์ที่จะขอให้มีการกักกันได้ หรือการควบคุมตัวบุคคลไว้ในสถานพยาบาลบุคคลนั้นจะต้องเป็นบุคคลตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 65 ซึ่งต้องเป็นบุคคลวิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หากเป็นเพียงผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่ใช่ผู้ที่มีความบกพร่องทางจิตในกรณีดังกล่าวจึงบังคับใช้มาตรการดังกล่าวไม่ได้ เป็นต้น

จากกรณีที่กล่าวข้างต้นสามารถสรุปแนวทางในการแก้ไขปัญหาวินัยพฤติกรรมการคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และข่มขู่ได้ว่า เห็นสมควรให้มีการกำหนดคำนิยามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของการคุกคามทางเพศในทางกฎหมายไว้ให้ชัดเจนเพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายครอบคลุมการกระทำทุกรูปแบบ และควรกำหนดโทษสำหรับพฤติกรรมดังกล่าวในบางกรณีให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นอันตรายของพฤติกรรมนั้น โดยเฉพาะกรณีที่มี

พฤติกรรมกรรมการข่มขู่ผู้ถูกระทำร่วมด้วย อีกทั้งควรมีการเพิ่มมาตรการอื่นทางกฎหมายเพิ่มเติมทั้งกรณีก่อนฟ้องดำเนินคดีและกรณีที่มีการฟ้องดำเนินคดีแล้ว นอกจากนั้นควรเพิ่มวิธีการเพื่อความปลอดภัยให้มีความเหมาะสมที่จะนำมาบังคับใช้ภายหลังที่ผู้กระทำพ้นโทษแล้วด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับกรณีปัญหาความไม่ชัดเจนในการกำหนดคำนิยามคำว่า การคุกคามทางเพศ ในทางกฎหมาย ผู้วิจัยขอเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญามาตรา 397 วรรคสาม มีใจความว่า

“การกระทำอันมีลักษณะต่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ หมายถึง การรบกวน การก่อกวน การคุกคามโดยมีการกระทำทางเพศเข้ามาเกี่ยวข้องถือว่าเป็นการล่วงเกินหรือการคุกคามทางเพศทั้งสิ้น ซึ่งได้กระทำในทุกรูปแบบทั้งทางกาย วาจา หรือการวิจารณ์ในเชิงดูหมิ่นหรือล่วงเกินโดยใช้เหตุแห่งเพศ ซึ่งเป็นพฤติกรรมอันไม่พึงปรารถนาตามมาตรฐานของบุคคลทั่วไป และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารหรือส่งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องทางเพศผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต ลักลอบบันทึกภาพ หรือการกระทำอย่างอื่นในทำนองเดียวกันต่อผู้อื่นโดยเจตนา อันเป็นประการที่ทำให้เกิดความอับอาย เดือดร้อนรำคาญ เกิดความรู้สึกถูกคุกคามเหยียดหยามศักดิ์ศรี โดยเหตุแห่งเพศของผู้นั้น หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจ หรือการดำรงชีวิตโดยปกติสุขของผู้ถูกระทำหรือบุคคลใกล้ชิด”

2. สำหรับกรณีปัญหาโทษที่ไม่เหมาะสมในการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศในกรณีมีพฤติกรรมกรรมการข่มขู่ร่วมด้วย ผู้วิจัยขอเสนอให้มีการบัญญัติบทบัญญัติเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายขึ้นอีกหนึ่งมาตรา คือ มาตรา 397/1 วรรคหนึ่ง มีใจความว่า

“การกระทำความผิดตามมาตรา 397 หากมีการข่มขู่หรือทำให้เกิดสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัยในทางเพศขึ้นโดยเจตนาไม่ว่าโดยวิธีการใดๆ และให้รวมถึงการกระทำผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตต่อผู้อื่นหรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้น เป็นเหตุทำให้เกิดความกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน หรือกลัวว่าจะเกิดอันตรายจากการถูกระทำความรุนแรงในทางเพศตามคำขู่หรือจากสถานการณ์นั้น ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อเสรีภาพและต้องระวางโทษตามมาตรา 309”

3. สำหรับกรณีปัญหาการนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยหรือมาตรการอื่นทางกฎหมายมาใช้บังคับเพื่อป้องกันเหตุร้ายในอนาคต ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแยกออกเป็น 2 กรณี ดังต่อไปนี้

1) มาตรการทางกฎหมายก่อนฟ้องและระหว่างฟ้องร้องดำเนินคดี ขอเสนอให้มีการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 397/1 วรรคสอง และวรรคสาม มีใจความว่า

“มาตรา 397/1 วรรคสอง ความว่า “ เพื่อคุ้มครองผู้ถูกระทำ เมื่อมีการร้องทุกข์ดำเนินคดีตามมาตรา 397 หรือมาตรา 397/1 วรรคหนึ่ง และมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้กระทำการจะกระทำการตามที่มาตราดังกล่าวบัญญัติไว้เป็นความผิดต่อผู้อื่นอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการเท่าที่จำเป็นและสมควร โดยให้หมายความรวมถึงการออกคำสั่งห้ามผู้นั้นเข้าไปในที่อยู่อาศัยหรือเข้าใกล้ตัวบุคคลผู้ถูกระทำหรือสมาชิกในครอบครัวของผู้นั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ออกคำสั่งกำหนดมาตรการที่จำเป็นและสมควรแล้ว ให้เสนอคำสั่งต่อศาลภายใน 48 ชั่วโมงนับแต่วันออกคำสั่งนั้นเพื่อให้ศาลได้สอบสวนและมีคำสั่งเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วย รวมถึงกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ศาลอาจให้คำสั่งนั้นมีผลต่อไป เปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือยกเลิกคำสั่งนั้นได้”

และ มาตรา 397/1 วรรคสาม ความว่า “ถ้ามีการฟ้องร้องคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดตามมาตรา 397 หรือมาตรา 397/1 วรรคหนึ่ง ศาลที่พิจารณาคดีมีอำนาจกำหนดมาตรการคุมความประพฤติผู้นั้น ห้ามเข้าเขตกำหนด หรือออกคำสั่งให้ผู้นั้นงดเว้นการกระทำตามที่ถูกฟ้อง ออกคำสั่งให้เข้ารับคำปรึกษาจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์เพื่อประเมินสภาพจิต หรือจะมีคำสั่งให้ผู้นั้นทำทัณฑ์บนตามวิธีการที่กำหนดไว้ตามมาตรา 46 และมาตรา 47 ด้วยก็ได้ โดยในการเรียกประกันทัณฑ์บนนี้ให้ถือว่าการกระทำตามที่ถูกฟ้องดังกล่าวเป็นการกระทำที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้กระทำจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นแล้ว”

2) มาตรการเกี่ยวกับการบังคับใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยตามกฎหมายอาญา ผู้วิจัยขอเสนอให้มีการแก้ไขบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 39 โดยเพิ่มวิธีการเพื่อความปลอดภัยอีกกรณีหนึ่ง มีใจความว่า

“มาตรา 39(6) คำสั่งงดเว้นการกระทำ”

ในส่วนรายละเอียดของวิธีการเพื่อความปลอดภัยกรณีคำสั่งงดเว้นกระทำการขอเสนอให้บัญญัติเป็นมาตรา 39/1 มีใจความว่า

“นอกจากวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา 39 หากเป็นกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษผู้ใดและศาลเห็นว่าเมื่อผู้นั้นพ้นโทษแล้วน่าจะไปกระทำการติดตาม รบกวน คุกคาม ก่อความเดือดร้อนรำคาญ ทำให้ตื่นตกใจ หรือจะไปขู่เข็ญโดยการทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกาย ทรัพย์สินหรือกลัวว่าจะถูกกระทำความรุนแรงในทางเพศตามที่ถูขู่เข็ญให้ศาลมีดุลพินิจในการบังคับใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรานี้ได้โดยศาลจะมีคำสั่งไว้ในคำพิพากษาว่าภายหลังจากพ้นโทษตามคำพิพากษาแล้วให้ผู้นั้นงดเว้นกระทำการนั้นตามเวลาที่ศาลเห็นสมควรกำหนดแต่ไม่เกิน 5 ปี”

4. พฤติกรรมการคุกคามทางเพศในกรณีการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และข่มขู่ถือว่าเป็นเรื่องใหม่ของสังคมไทย จึงขอเสนอให้มีการรณรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เข้าข่ายเป็นการล่วงเกินหรือการคุกคามทางเพศ ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหา และช่องทางและขั้นตอนในการดำเนินการเพื่อคุ้มครองผู้เสียหาย รวมถึงรณรงค์ให้เหยื่อซึ่งถูกคุกคามต้องกล้าที่เรียกร้องสิทธิของตนเองอย่างเปิดเผย อย่าปิดเงียบ หรือเพิกเฉยเมื่อต้องเผชิญกับพฤติกรรมดังกล่าวเพื่อไม่ให้ผู้กระทำยังคงมีพฤติกรรมล่วงเกินหรือคุกคามบุคคลอื่นอีก

5. การกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองและป้องกันสังคมจากพฤติกรรมการคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และข่มขู่ นอกจากการกำหนดค่านิยมความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมการคุกคามทางเพศในทางกฎหมายให้ชัดเจน การกำหนดบทลงโทษในบางกรณีให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอันตรายของการกระทำนั้น โดยเฉพาะกรณีที่มีพฤติกรรมการข่มขู่ร่วมด้วย รวมถึงการกำหนดมาตรการอื่นทางกฎหมายในการนำมาบังคับใช้เพื่อป้องกันการเกิดเหตุร้ายในอนาคตแล้ว การกำหนดบทลงโทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละบุคคลก็เป็นเรื่องที่สำคัญ โดยเฉพาะกรณีที่มีเหตุร้ายแรงเกิดขึ้นกับเหยื่อจริงซึ่งเป็นการกระทำที่ควรจะกำหนดบทลงโทษให้เหมาะสมกับความเป็นอันตรายของการกระทำที่เกิดขึ้นโดยการกำหนดเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้นในกรณีมีการกระทำความรุนแรงตามที่ได้ข่มขู่จริง ผู้วิจัยเห็นว่าในเรื่องดังกล่าวมีความสำคัญและควรเป็นประเด็นที่จะมีการศึกษาต่อไป